

MEHNAT MUHOFAZASI VA SANOAT XAVFSIZLIGI SOHASIDAGI SIYOSAT

Umumiy ma'lumot

- «Navoiyuran» DK Bosh direktori tomonidan tasdiqlangan
- Tasdiqlangan yil: 2025 yil.
- Hujjat nomi: MEHNAT MUHOFAZASI VA SANOAT
XAVFSIZLIGI SOHASIDAGI SIYOSAT
- Nashriyot: Nashriyot – 1
- Holat: Amalda
- Amal qilish muddati: 01.12.2025 yildan 30.11.2030 yilgacha

MUNDARIJA

№	Bo‘lim	Betlar
1.	Maqsad	3
2.	Qo‘llanish sohasi	3
3.	Manbalar	3
4.	Mas’uliyat	3
5.	Umumiy qoidalar	3
6.	Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi sohasidagi maqsadlar	4
7.	Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi sohasidagi vazifalar	4
8.	“Navoiyuran” DK rahbariyatining mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi sohasidagi majburiyatlari	5
9.	Hujjatni saqlash va tarqatish tartibi	6
10.	Siyosatni bajarilishini nazorat qilish va mas’uliyat	6
11.	“Navoiyuran” DK mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi siyosati bilan xodimlarni tanishtirish varag‘i	8

1. MAQSAD

Ushbu hujjat “Navoiyuran” DKning mehnatni muhofaza qilish hamda sanoat xavfsizligi sohasidagi ustuvor yo‘nalishlari, maqsadlari, vazifalari va majburiyatlari majmuasini belgilashga qaratilgan bo‘lib, u yong‘in xavfsizligi, texnik xavfsizlik va elektr xavfsizligini ham qamrab oladi.

2. QO‘LLANISH SOHASI

Ushbu Siyosat “Navoiyuran” DM Boshqaruvi hamda uning barcha tarkibiy bo‘linmalarida majburiy tarzda bajarilishi lozim bo‘lgan hujjat hisoblanadi.

3. MANBALAR

Siyosat O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi hamda boshqaruv tizimlari bo‘yicha xalqaro standartlar talablarini inobatga olgan holda ishlab chiqilgan:

- O‘zbekiston Respublikasi “Mehnatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi Qonuni. O‘RQ №410, 22.09.2016 y.
- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 21-iyuldagi “Mehnatni muhofaza qilish boshqaruv tizimini joriy etish to‘g‘risida”gi 454-son qarori.
- O‘zbekiston Respublikasi “Xavfli ishlab chiqarish obyektlarining sanoat xavfsizligi to‘g‘risida”gi Qonuni. O‘RQ №57, 28.09.2006 y.
- ISO 9001:2015 - Sifat menejmenti tizimlari. Talablar.
- ISO 45001:2018 - Mehnatni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi menejmenti tizimi. Talablar.
- ISO 50001:2018 - Energiya menejmenti tizimlari. Talablar va qo‘llash bo‘yicha qo‘llanma.

4. MAS‘ULIYAT

Mazkur Siyosat talablariga rioya etish va ularni bajarish bo‘yicha shaxsiy mas‘uliyat “Navoiyuran” DKning barcha xodimlari, shu jumladan rahbariyat hamda uning tarkibiy bo‘linmalari va korxonalaridagi barcha darajadagi xodimlarga yuklatiladi.

Nazorat mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi talablariga rioya etilishini tekshirish, shuningdek, darajali nazorat tizimiga kiruvchi organlar faoliyati orqali amalga oshiriladi.

Intizomiy jazo choralarini qo‘llash O‘zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi normalari va korxonaning ichki me‘yoriy hujjatlari talablariga qat‘iy rioya etilgan holda amalga oshiriladi.

5. UMUMIY QOIDALAR

“Navoiyuran” DK O‘zbekistondagi eng yirik uran qazib oluvchi tashkilot hisoblanadi. Uran qazib olish tizimi obyektlari xavfli ishlab chiqarish obyektlari toifasiga kiradi.

“Navoiyuran” DKning mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi sohasidagi siyosatining asosiy ustuvor yo‘nalishlari – bu odamlarning hayoti va

sogʻligʻini asrash, doimiy takomillashtirish, xodimlar malakasini oshirish, mehnatni muhofaza qilish sohasidagi faoliyat toʻgʻrisidagi muhim axborotning ochiqqligi va shaffofligini taʼminlashdir.

6. MEHNAT MUHOFAZASI VA SANOAT XAVFSIZLIGI SOHASIDAGI MAQSADLAR

Siyosat quyidagi maqsadlarni belgilaydi:

- Xodimlarning hayoti va sogʻligʻini muhofaza qilish, ishlab chiqarish jarayoni bilan bogʻliq jarohatlanish va kasalliklarning oldini olish.
- Korxona faoliyatiga nisbatan qoʻllaniladigan mehnatni muhofaza qilish va sanoat xavfsizligi sohasidagi (yongʻin, texnik va elektr xavfsizligi bilan birga) barcha qonunchilik va normativ-huquqiy talablarga soʻzsiz rioya etilishini taʼminlash.
- Korxona obyektlarida texnologik va yordamchi uskunalar avariylari, nazoratdan chiqadigan portlashlar va xavfli moddalarning tashlanishi, binolar va inshootlarning shikastlanishi yoki buzilishiga olib keluvchi xavf va xatarlarning oldini olish hamda ularni kamaytirish.

7. MEHNAT MUHOFAZASI VA SANOAT XAVFSIZLIGI SOHASIDAGI VAZIFALAR

7.1 Mehnat muhofazasi sohasidagi vazifalar:

- Kadrlarni kasbiy tanlab olish.
- Mehnatning xavfsiz usullari boʻyicha malaka oshirish va bilimlarini tekshirish.
- Mehnat muhofazasi madaniyatini oshirish.
- Jihoz-uskunalar, jarayonlar, bino va inshootlarning xavfsizligini taʼminlash.
- Mehnatning sanitariya-gigiyena sharoitlarini yaxshilash.
- Xodimlarni tibbiy va maishiy xizmat koʻrsatishni takomillashtirish.
- Shaxsiy muhofaza vositalarini taʼminlash.
- Ish oʻrinlarida mehnatning xavfsiz sharoitlarini yaratish.
- Xodimlarni ijtimoiy muhofaza qilishni taʼminlash.
- Taʼminlovchi tashkilotlar tomonidan mehnat muhofazasi talablariga rioya etilishini nazorat qilish.

7.2 Sanoat xavfsizligi sohasidagi vazifalar:

- Loyihalashtirish, qurish, ishga tushirish boshqacha ildizlarida barcha talablarga muvofiqligini nazorat qilish.
- Xavfli ishlab chiqarish obʻektlarining loyiha-metodika hujjatlari, shuningdek, xavfli ishlab chiqarish obʻektlarida qoʻllaniladigan texnik vositalarning sanoat xavfsizligi ekspertizasi oʻtkazilishini nazorat qilish.
- Yangidan joriy etilgan xavfli ishlab chiqarish obʻektlarini soʻngi holatda davlat reestriga roʻyxatga olish uchun identifikatsiya qilishni tayyorlash va amalga oshirish.
- Yuqori texnogen xatarli zonalarining kadastr pasportlarini tuzish.

- Foydalanish jarayonida talablarga rioya etilishini ta'minlash.
- Kadrlarning malakasi va talablariga rioya etilishini nazorat qilish.
- Favqulodda vaziyatlarni lokalizatsiya qilish va bartaraf etishga tayyorgarlik ko'rish.
- Ishlab chiqarish nazoratini tashkil etish va olib borish.
- Sanoat xavfsizligi Deklaratsiyasini ishlab chiqish, kelishish va tasdiqlash, shuningdek, o'sha deklaratsiyaning sanoat xavfsizligi ekspertizasini o'tkazish.
- Ziyon yetkazganlik uchun majburiy javobgarlikni sug'urta qilishni ta'minlash.
- Xavli ishlab chiqarish ob'ektlarida ishlaydigan xodimlar tomonidan sanoat xavfsizligi talablariga rioya etilishini nazorat qilish.
- Pudratchi va subpudratchi tashkilotlar tomonidan talablarga rioya etilishini nazorat qilish.

8. "NAVOIYURAN" DK RAHBARIYATINING MEHNAT MUHOFAZASI VA SANOAT XAVFSIZLIGI SOHASIDAGI MAJBURIYATLARI

"Navoiyuran" DK boshqarmasi quyidagi majburiyatlarni qabul qiladi:

- Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi bo'yicha belgilangan qonunchilik va normativ talablar hamda korxona tomonidan qabul qilingan boshqa majburiyatlarga rioya etilishini ta'minlash.
- Mehnat muhofazasi va sanoat xavfsizligi boshqaruv tizimini, jumladan, faoliyat ko'rsatkichlarini doimiy ravishda takomillashtirish.
- Xodimlar salomatligi sohasidagi xavflarni bartaraf etish va kamaytirish, jarohatlanish va kasb kasalliklarini oldini olish uchun xavfsiz va qulay mehnat sharoitlarini yaratish.
- Xodimlarning ishtiroki va ular bilan sog'ligini saqlash hamda mehnat xavfsizligini ta'minlash masalalari bo'yicha maslahatlashuvni ta'minlash.
- Boshqaruv tizimining samarali faoliyat yuritishi uchun zarur bo'lgan resurslar va axborotning mavjudligini ta'minlash.
- Ushbu siyosiyatning bajarilishini ta'minlash va uni doimo amaldagi holatda saqlash.
- Mehnat muhofazasi boshqaruv tizimini moliyaviy, insoniy va moddiy resurslar bilan ta'minlash.
- Mehnat muhofazasi masalalari bo'yicha qarorlarni kasaba uyushmasi yoki xodimlarning boshqa vakillik organlari bilan kelishgan holda qabul qilish.
- Jarohatlar va kasb kasalliklarining oldini olishga qaratilgan chora-tadbirlar rejalashtirilishida ustuvorlikni ta'minlash, sodir bo'lgan hodisalarga javob choralardan ustun qo'yish.
- Mehnat muhofazasi talablariga so'zsiz rioya qila oladigan rahbarlar va mutaxassislarni sifatli tanlash va joylashtirishga asoslangan samarali kadrlar siyosatini yuritish.

- Mehnat muhofazasi holatini yaxshilashga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish bo'yicha xodimlarni rag'batlantirish choralari ko'rish

- Qonun hujjatlarida, shuningdek sanoat xavfsizligi sohasidagi me'yoriy-texnik hujjatlarda belgilangan talablarga rioya qilish.

- Xavfli ishlab chiqarish ob'ekti xodimlari shtati belgilangan talablar asosida to'liq qilinganligini ta'minlash.

- Xavfli ishlab chiqarish ob'ektida ishlashga faqat malakali talablariga javob beradigan va ushbu ish turiga tibbiy ko'rsatmalarga zid holatlari bo'lmagan shaxslarni qo'yish.

- Xavfli ishlab chiqarish ob'ektlari xodimlarining tayyorgarligi va attestatsiyasini ta'minlash.

- Belgilangan talablarga muvofiq ishlab chiqarish jarayonini nazorat qilish uchun zarur bo'lgan asbob-uskunalar va nazorat tizimlari mavjudligini va ularning to'g'ri ishlashini ta'minlash.

- Sanoat xavfsizligi ekspertizasini, shuningdek, qonunchilikda belgilangan muddatlarda va maxsus vakolatli davlat organining yoki sanoat xavfsizligi sohasida ayrim vakolatlarga ega bo'lgan boshqa davlat organlarining taqdim etilgan ko'rsatmasiga asosan inshootlar va texnik uskunalarning diagnostikasi, sinovi va ekspertizadan o'tkazilishini ta'minlash.

- Xavfli ishlab chiqarish ob'ektiga begona shaxslarning noqonuniy kirib kelishini oldini olish.

- Xavfli moddalarni saqlash bo'yicha sanoat xavfsizligi talablariga rioya etilishini ta'minlash.

- Sanoat xavfsizligi sohasida maxsus vakolatga ega davlat organining, shuningdek boshqa vakolatli davlat organlarining buyruqlari, qarorlari va ko'rsatmalariga amal qilish.

- Avariya yoki hodisa yuz bergan taqdirda, shuningdek sanoat xavfsizligiga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi boshqa holatlar aniqlanganida xavfli ishlab chiqarish ob'ekti ekspluatatsiyasini to'xtatib turish.

- Xavfli ishlab chiqarish ob'ektida sodir bo'lgan avariya sabablarini texnik tekshirishda ishtirok etish, avariya olib kelgan sabablarni bartaraf etish va ularning oldini olish bo'yicha choralarni ko'rish.

- Xavfli ishlab chiqarish ob'ektida sodir bo'lgan hodisa sabablarini tahlil qilish, ularni bartaraf etish va oldini olish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rish.

- Avariya yuz bergan holda maxsus vakolatli davlat organini, sanoat xavfsizligi sohasida ayrim vakolatlarga ega bo'lgan boshqa davlat organlarini, mahalliy davlat hokimiyati organlarini, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlarini va aholini belgilangan tartibda o'z vaqtida xabardor qilish.

- Avariya holatida xavfli ishlab chiqarish ob'ekti xodimlarining hayoti va salomatligini himoya qilish choralari ko'rish.

- Xavfli ishlab chiqarish ob'ektida sodir bo'ladigan avariya va hodisalar hisobini yuritish.

9. HUJJATNI SAQLASH VA TARQATISH TARTIBI

- Elektron nusxa (DOC): Korxona Boshqaruvi bo'limlari va xizmatlari rahbarlarining shaxsiy kompyuterlarida, shuningdek, Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi xizmati boshlig'i kompyuterida mavjud.
- Asl nusxa (qog'oz varianti): Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi xizmatida saqlanadi.
- Elektron tarqatish: Chop etish va tahrirlash bo'yicha cheklovlar o'rnatilgan PDF formatida amalga oshiriladi.

9.1 Siyosatga o'zgartirishlar kiritish tartibi

- Yangilash uchun mas'uliyat: Siyosatni yangilash O'T va favqulodda vaziyatlar bo'yicha boshqarma tasarrufidagi Mehnatni muhofaza qilish va texnika xavfsizligi xizmati tomonidan amalga oshiriladi.
- O'zgartirishlarni boshlash: Ushbu siyosatning istalgan foydalanuvchisi o'zgartirishlar kiritishni tashabbus qilishi mumkin.
- Qaror qabul qilish: O'zgartirishlar kiritish bo'yicha qaror mehnat muhofazasi va favqulodda vaziyatlar boshqarmasi boshlig'i tomonidan qabul qilinadi.

10. SIYOSATNI BAJARILISHINI NAZORAT QILISH VA MAS'ULIYAT

Tanishtirish: Ushbu Siyosat "Navoiyuran" DKning barcha xodimlariga yetkazilishi shart.

Ijroni nazorat qilish: Ushbu Siyosatda belgilangan mehnat muhofazasi talablariga rioya etilishini nazorat qilish korxonaning darajaviy nazorat tizimi organlari tomonidan tekshiruvlar o'tkazish orqali amalga oshiriladi.

Xodimlarning mas'uliyati: "Navoiyuran" DKning har bir xodimi ushbu Siyosat talablariga o'z vakolatlari doirasida rioya etishi uchun mas'ul hisoblanadi.

Intizomiy jazolar: Siyosat talablarini buzgan xodimlarga nisbatan intizomiy jazolar O'zbekiston Respublikasining mehnat qonunchiligiga muvofiq qo'llaniladi.

RO'YXAT BO'YICHA TARQATISH

Hujjat quyidagi manzillarga tarqatiladi:

1. «Navoiyuran» DK rahbariyatiga
2. «Navoiyuran» DK Boshqaruvining barcha departamentlari, bo'limlari va xizmatlariga
3. «Navoiyuran» DKning barcha tarkibiy bo'linmalariga
4. «Navoiyuran» DK tarkibiy bo'linmalariga bo'ysunuvchi bo'limlar, xizmatlar, sexlar va uchastkalariga

11. “NAVOIYURAN” DK MEHNAT MUHOFAZASI VA SANOAT XAVFSIZLIGI SIYOSATI BILAN XODIMLARNI TANISHTIRISH VARAG‘I

[illegible]